

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON / KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 49 0 P 056155 22 Gž

Novi Travnik, 18.05.2022. godine

Kantonalni sudu u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Stana Imamović, kao predsjednica vijeća, Alma Islamović i Nijaz Krnjić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice A.B. kći P. iz K., ulica, zastupaa po punomoćniku Jasmini Iftić, advokatu iz Sarajeva, ulica Behdžeta Mutevelića broj 7, protiv tuženog D.B. sin D. iz K., ulica zastupan po punomoćniku Branki Praljak, advokatu iz Novog Travnika, ulica Stjepana Radića broj 13, radi odluke o povjeravanju, viđanju i izdržavanju mlđb. djece, odlučujući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Kiseljaku, broj: 49 0 P 056155 20 P od 14.01.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 18.05.2022. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se odbija kao neosnovana, te se potvrđuje presuda Općinskog suda u Kiseljaku, broj: 49 0 P 056155 20 P od 14.01.2022. godine.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda odlučeno je kako slijedi:

„ I Zajednička djeca stranaka mlđb. K.B., rođena godine i mlđb. V.B., rođen godine povjeravaju se na brigu, odgoj i vaspitanje tužiteljici, majci kao zakonskoj zastupnici A.B., uz obavezu tuženog da na ime njegovog doprinosa za izdržavanje djece plaća iznos od po 250,00 KM mjesečno, dakle ukupno iznos od 500,00 KM, počev od 14.01.2022. godine kao dana presuđenja, pa ubuduće dok za to postoje zakonski razlozi ili do drugačije odluke suda, i to svakog 01. do 10. u mjesecu, na transakcijski račun zakonske zastupnice – majke mlđb. djece broj: otvoren kod UniCredit bank d.d.

II Tuženom D.B. se dozvoljava viđanje i kontaktiranje sa mlđb. djecom K i V.B., tako što će mlđb. K. i V. boraviti kod tuženog svaki drugi vikend počev od subote od 10,00 sati do u nedjelju u 20,00 sati i svake srijede od 18,00 sati do 22,00 sata, kao i pola vremena za vrijeme praznika i blagdana, na način što će prvi dan praznika provoditi sa majkom, a drugi sa ocem i tako naizmjenično, te polovinu zimskog i ljetnog raspusta.

III Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.”

Protiv ove presude i to i do dijela stava I izreke tuženi zastupan po punomoćniku je blagovremeno izjavio žalbu kojom istu pobija iz razloga propisanih u članu 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku s prijedlogom drugostepenom sudu da preinači prvostepenu presudu u navedenom dijelu tako što će zajedničku djecu stranaka povjeriti na brigu, odgoj i vaspitanje tuženom, ili pak da se mldb. V. povjeri na brigu, odgoj i vaspitanje tuženom, a mldb. K. tužiteljici i kontakt sa djecom odredi na način kako je to sud odredio stavom II izreke za tuženog. U obrazloženju žalbe se navodi da prvostepeni sud nije ocijenio važnim ništa od onoga što je tuženi isticao i izvedenim dokazima dokazao, a niti je prijedlog tuženog da se njemu djeca povjere na način kako se to predlaže kao naprijed, razmotrio, a što je bio u obavezi koju sud ima prema odredbama Zakona o parničnom postupku F BiH, tačnije u tom dijelu nema nikakvog obrazloženja suda. Također, prvostepeni sud ne obrazlaže zbog čega nalazi da nije u najboljem interesu djece da o njima brigu vodi tuženi, iako je tuženi sudu ponudio brojne dokaze iz kojih se uočavaju propusti u odgoju i vaspitanju od strane majke, kao i problemi sa zdravljem kod mldb. V.. Isto tako, brojni izvedeni dokazi potvrđuju da tuženi unazad već dvije godine veoma rijetko i teško ostvaruje kontakte sa svojom mldb. djecom nalazeći u tome veliki doprinos ponašanja tužiteljice koja odbija bilo kakav kontakt sa tuženim pa čak i u pogledu odgoja, vaspitanja, zdravlja i drugih potreba zajedničke djece, a da u pokušaju ostvarivanja kontakta sa tužiteljicom po navedenom, ista je uvijek nastojala prikazati kao ugrožavanje njene sigurnosti, zbog čega je redovno intervenisala policija. U smislu navedenog pokrenuo je postupak pred Službom za socijalnu zaštitu općine Kiseljak koja je donijela rješenje kojim je uredila način održavanja neposrednih kontakata tuženog sa mldb. djecom, ali bez uspjeha. Tuženi je nastojao da se skrene pažnja tužiteljici na uočeno štetno ponašanje, no to je rezultiralo time da je protiv tuženog podignuta optužnica kojom je tužiteljica nastojala da dokaže da je tuženi nasilnik. S tim u vezi žalitelj ističe da je krivični postupak koji se vodio protiv njega po toj optužnici nepravomoćno okončan oslobođajućom presudom, u što se drugostepeni sud može uvjeriti uvidom u predmet Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 K 055400 20 K. Ništa od prednjeg za prvostepeni sud nije bilo vrijedno, niti jedne rečenice u obrazloženju, a što je potpuno pogrešno, tako da pobijana presuda nema razloga o bitnim činjenicama. Pobijanom presudom se šalje poruka tužiteljici da može nastaviti sa takvim ponašanjem, odnosno prema tuženom i odgoju djece, i da joj niko ništa ne može, pri tome zanemarujući odredbu člana 154. stav 5. Porodičnog zakona F BiH. Pored navedenog prvostepeni sud nije vodio računa o iskazanoj želji mldb. djece i u kakvim okolnostima su mldb. djeca iznosila svoj stav pa s tim u vezi detaljno analizira u žalbi izvedene dokaze kako Centra za socijalni rad, tako i nalaz i mišljenje vještaka psihologa Amele Šuvalija Puška. Stoga se ova žalba smatra osnovanom i predlaže donošenje odluke kao u uvodu iste.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao presudu prvostepenog suda u granicama razloga navedenih u žalbi i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku¹, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je tužiteljica putem punomoćnika kod tog suda ustala tužbom dana 09.12.2020. godine protiv tuženog radi odluke o povjeravanju, viđanju i izdržavanju mlđb. djece.

Među parničnim stranka nije sporno da su isti živjeli u vanbračnoj zajednici do juna mjeseca 2017. godine u kojoj je rođeno dvoje mlđb. djece i to mlđb. kćerka K.B., koja je rođena godine i mlđb. sin V.B., koji je rođen dana godine.

Nakon provedenog dokaznog postupka prvostepeni sud je donio odluku kao u izreci pobijane presude, pa kako se ista pobija u dijelu I izreke, to je ovaj sud raspravio o navodima žalbe tuženog izjavljene u pogledu odluke suda vezano za povjeru malodobne djece.

Prvostepeni sud donoseći pobijanu presudu je iznio ocjenu izvedenih dokaza i činjenično utvrđenje, a koje u bitnom čini slijedeće:

-da su tužiteljica i tuženi živjeli u vanbračnoj zajednici koju je tužiteljica napustila u junu 2017. godine i od tada živi kao podstanar u Kiseljaku sa mlđb. djecom

-da iz socijalne anamneze i mišljenja Centra za socijalni rad Kiseljak, tužiteljica ima odgovarajuće stambene uslove, da je stan smješten u središtu grada nedaleko od osnovne i srednje škole, dakle da su uvjeti stanovanja dobri, a također i da tuženi posjeduje stambeni objekat koji se sastoji od prizemlja i tri sprata te da se tužiteljica nalazi u stalnom radnom odnosu, a dok je tuženi vlasnik ugostiteljskog objekta, tako da oboje imaju redovna mjesečna primanja, pa kako mlđb. djeca pohađaju srednju školu i isti su se izjasnili da bi voljeli živjeti sa majkom, to je prijedlog navedenog Centra da se mlđb. djeca povjere majci na dalji odgoj i zaštitu, kao i to da ostvaruju kontakte sa ocem na način kako je to i iskazano u izreci pobijane presude.

Na okolnosti vršenja roditeljskog staranja sprovedeno je i vještačenje po stalnom sudskom vještaku, pedagogu – psihologu Ameli Šuvalija Puška koja je u svom nalazu i mišljenju, a nakon opservacije, psihološkog intervjua i psihološke procjene mlđb. djece iznijela da postoji negativan stav roditelja u njihovom međusobnom odnosu, a što izuzetno nepovoljno utječe na djecu, da roditelji imaju različite stilove u odgoju, u smislu previše popustljivog stila od strane majke i rigidnijeg stila od strane oca, da su oba roditelja privrženata djeci, a emocionalna privrženost dječaka je obostrana, to jest i prema majci i ocu, s tim da je ipak isti izjavio da želi da živi sa majkom, dok je utvrđena jaka emocionalna privrženost djevojčice majci, a da je privrženost ocu u ovom momentu narušena, da razlozi uslijed kojih djeca povremeno odbijaju kontakt sa ocem su prisutni zbog njegovog pomalo isključivog

¹ Službene novine Federacije BiH, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

pristupa i načina na koji pokušava zadovoljiti svoja prava kao otac i da svako pojedinačno u ovim odnosima ima neku svoju istinu, svoje emocionalne povrede, rane, strahove i očekivanja te da ovi problemu uz adekvatan pristup i pomoć se mogu prevazići, pa je u konačnici predložila da se djeca povjere majci na dalju brigu i staranje uz redovne kontakte djece sa ocem te preporučila da se sprovede psihološko savjetovanje za svakog ponaosob tj. kako mldb. djece, tako i roditelja, pa upravo i u svrhu zaštite emocionalnog i psihičkog zdravlja djece te korekcije stavova i pristupa roditelja.

Prvostepeni sud uzimajući u obzir prijedlog organa starateljstva općine Kiseljak, kao i nalaz i mišljenje vještaka pedagoga – psihologa, kao i želju same mldb. djece koju su iznijeli vlastito mišljenje i kod organa starateljstva, a i u postupku vještačenja, tj. da žele da žive sa majkom i da su ista sposobna se izjasniti u tom pravcu jer mldb. K. ima 17 godina a mldb. V. ima 15 godina, slijedom čega i po ocjeni ovog suda se neopravdano prigovara pravilnosti i zakonitosti donesene odluke koja je činjenično i pravno obrazložena prema standardima iz člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku. Dakle, pobijana presuda u obrazloženju sadrži potpun i pravilan slijed utvrđenog činjeničnog stanja, uz sveobuhvatnu ocjenu izvedenih dokaza u smislu člana 8. i 123. Zakona o parničnom postupku, navođenja razloga o odlučnim činjenicama, pa time da i u pogledu pravnih razloga daje dovoljno jasno obrazloženje koje opravdava odluku prvostepenog suda koja je sadržana u izreci te presude, a koje obrazloženje prihvata i ovaj sud.

Suprotno navodima žalbe, a u pogledu prijedloga i dokaza izvedenih od strane tuženog, prvostepeni sud je iznio potpune i jasne razloge, dakle kako je iz sprovedenih dokaza nesporno utvrđeno da mldb. K. ne želi kontakt sa ocem, a nasuprot tome mldb. V. želi većinu vremena da bude sa majkom, ali bi volio da često ide sa ocem na ručak i kada se dogovore da bude kod njega nekoliko dana da se druže i da ne želi određeno i precizirano viđanje sudskom odlukom, slijedom čega se neosnovano prigovara da prvostepeni sud nije dao obrazloženje u tom pravcu, a pogotovo u pogledu okolnosti u kojima su malodobna djeca iznosila svoj stav o tome sa kojim roditeljem žele živjeti. U tom pravcu je prvostepeni sud upravo i iznio odnos majke, pa tako i oca, u datim okolnostima slučaja spram djece odnosno načina ostvarivanja kontakta istih sa ocem, te da su međusobni problemi roditelja postojali cijelo vrijeme, a što u konačnici proizilazi i iz priloženih službenih zabilješki Službe za socijalnu zaštitu općine Kiseljak, kao i službene zabilješke Policijske uprave Kiseljak i da je prema rješenju Službe za socijalnu zaštitu Kiseljak bio privremeno uređen način ostvarivanja kontakata tuženog sa mldb. djecom, no kako nasuprot tome je stručni tim Centra za socijalni rad, kao i vještak psiholog – pedagog iznijeli svoje prijedloge i mjere za otklanjanje odnosno prevazilaženje nastalih problema te uvažujući i želju mldb. djece koja su s obzirom na svoju dob i uzrast sposobni da iskažu svoje mišljenje, i što su i učinili, slijedom čega se ne može govoriti da je prvostepeni sud u donošenju prednje odluke povrijedio odredbu člana 219. stav 2. Porodičnog zakona F BiH, odnosno da je u smislu navedenog bilo neophodno detaljno obrazlagati razloge zbog kojeg djeca nisu povjerena ocu. Nadalje, prvostepeni sud je u obrazloženju pobijane odluke

jasno iznio zbog čega nije posebno cijenio iskaze parničnih stranaka, to jest kako su se isti sveli na međusobno optuživanje u pogledu viđanja i kontaktiranja tuženog sa mldb. djecom, odnosno nepoštivanja rješenja Službe za socijalnu zaštitu općine Kiseljak, a da u pogledu navoda tužiteljice vezano za „strah mldb. K. zbog agresivnog ponašanja tuženog“, prvostepeni sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka koji je detaljno pojasnio da mldb. K. nema strah od oca, i da je njen stav, a kako je to i navedeno u nalazu i mišljenju vještaka, da ne želi da ima kontakt sa ocem je nešto privremeno i da je to rezultat trenutnog stanja i trenutnog nerazumijevanja, kao i dijelom adolescentnog bunta te da će vremenom, ako se malo posveti toj pravoj komunikaciji među njima odnosi zaista popraviti uz naprijed navedene preporuke te korekcije stavova i pristupa roditelja, a koja opservacija kao i iskazano mišljenje mldb. kćerke je urađena bez prisustva roditelja, slijedom čega se ne može govoriti da je mišljenje mldb. kćerke izraženo u okolnostima koje bi se mogle tumačiti negativnim utjecajem majke, a niti tako nešto proizilazi iz nalaza i mišljenja vještaka, zbog čega u konačnici ni ovaj sud ne nalazi opravdanim žalbene razloge iznesene u ovom pravcu, pa tako i vezano za primjenu člana 154. stav 5. Porodičnog zakona F BiH („Službene novine F BiH“, broj 35/05, 41/05 i 31/14).

Dakle, Vijeće ovog suda je pažljivo razmotrilo navode žalitelja i za koje, kao i prvostepeni sud, u datim okolnostima slučaja nije našao da bi trebalo postupiti drugačije, pa kako je prijedlog Centra za socijalni rad istovjetan sa prijedlogom vještaka pedagoga - psihologa, kao i to da su mldb. djeca ostvarili svoje pravo na izražavanje vlastitog mišljenja koje je uvažio prvostepeni sud obzirom da je isti u skladu njihovim uzrastom i zrelosti, to po nalaženju i ovog suda i za sada, nema osnova za donošenja drugačije odluke.

U svakom slučaju, ovaj sud nalazi da je ipak neophodno upozoriti roditelje na postupanje u smislu odredbe člana 134. Porodičnog zakona F BiH i obavezu istih da se staraju o životu i zdravlju djece, da su dužni čuvati djecu od svih oblika poroka i svih drugih asocijativnih pojava te na njihovu dužnost obavješćavanja o povredi prava djece u smislu odredbe člana 150. stav 2. citiranog Zakona tj. odmah obavijestiti organ starateljstva.... koji je shodno stavu 1. istog člana ovog Zakona dužan po službenoj dužnosti poduzimati potrebne mjere radi zaštite prava i najboljeg interesa djece.

U pogledu ostalih razloga žalbe ovaj sud nalazi da isti nisu od uticaja na drugačiju odluku ovog suda, pa ih nije posebno ni obrazlagao u smislu člana 231. Zakona o parničnom postupku.

Stoga, kako je ustanovljeno da ne postoje razlozi zbog kojih se odnosna presuda u preostalom dijelu pobija, kao ni oni na koje ovaj sud pazi kao drugostepeni po službenoj dužnosti, to je temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku, valjalo žalbu odbiti i potvrditi prvostepenu presudu u preostalom dijelu.

Predsjednica vijeća
Stana Imamović